

ψοῦτο πηγὴ, ἐξ ἧς οἱ πιστοὶ ἴντλουν τὸ διὰ τὸν ἀγγισμὸν ὕδωρ, καὶ ἐφ' ἧς ὑπῆρχεν ἡ γνωστὴ καρικινική ἐπιγραφή «Νίψον ἀνομήματα μὴ μόναν ὄψιν».

Τὰ ὀλίγα ταῦτα, ἐθεώρησα καλὸν νὰ προτάξω τῆς διατριβῆς μου ταύτης περὶ τῶν ἁγιασμάτων, ὅπως καταδείξω ὅτι ἐν ἐκάστῳ ναῷ, εἴτε ἐντός, εἴτε πλησίον, εἴτε ἐντός τῆς περιοχῆς αὐτοῦ, ὧφειλε νὰ ὑπάρχῃ ὕδωρ, ὅπερ τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ ἐπιφοιτῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καθαγιαζόμενον, ἐχρησίμευε καὶ χρησιμεύσει εἰς τὸ διανεκὲς εἰς ἱαδὴν ψυχῆς τε καὶ σώματος. Τούτου ἕνεκα, καθὰ ἀνωτέρω εἶπον, ἡ ὑπαρξὶς ἁγιάσματος ἐν τινὶ τόπῳ συνυπονοεῖ ἐν π ο λ λ ο ῖ ς καὶ τὴν ὑπαρξίν ναοῦ.

Ἀκουσίως ἐμήκυνα τὸν λόγον καὶ ἦδη ἄπτομαι τοῦ κυρίου θέματος. Ἀρχομαι λοιπὸν ἀπὸ τῆς συνοικίας Κεφεληκιοῦ καὶ περιελαύνων πάντας τοὺς μεσογείως κειμένους μέχρι Δομοῦζ-δερέ καὶ Φαναρακίου πεδινούς καὶ ὄρεινους τόπους, ἐπιστρέφω ὁπότεν ἦρχισα μετὰ μακρὰν καὶ ἐπίπονον ὁδοπορίαν. Ἀλλὰ τίς πταίει; Ἐγὼ, παθὼν τὸ τῆς παροιμίας· «Ἀνδρὶ Λυδῷ πράγματα οὐκ ἦν· ὁ δὲ ἐξελθὼν εὐρατο».

Ἐν τῇ συνοικίᾳ Κεφεληκιοῦ, πεντάλεπτον αὐτῆς καὶ ἐν τῷ βάθει τῆς κλιτύος τοῦ ὄρους, εὑρίθαι τὸ ἁγίασμα τοῦ Ἁγίου Νικήτα, ὅπερ, μέχρι πρὸ τριακονταετίας, ἐντός πυκνοῦ δενδρῶνος δαφνῶν, κομάρων καὶ ἄλλων δενδρὺλλίων κείμενον, καὶ ὑπὸ συμπλέγματος καρῶν σκιαζόμενον, ἀπετελεῖτο ἐκ μικροῦ παραπήγματος, δυναμένου νὰ προσυλάξῃ ἀπὸ τῆς βροχῆς μόλις δεκάδα ἀνθρώπων, ἡ δὲ εἰς τοῦτο ἀπὸ τῆς παραλίας μεταβάσις μετὰ δυσχερείας ἐγένετο, ἐπιπροσδοκούντων βάτων καὶ ἀγρίων ἔρεικων καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους κατακειμένων βράχων, ἦδη ὅμως μετεβλήθη εἰς εὐπρόσωπον παρεκκλήσιον, εἰς ὃ συχναῖοι πλείστοι, ἰδίᾳ δὲ οἱ ὑπὸ πυρετοῦ κατατρυχόμενοι· ἐνταῦθα παραδέχομαι ἀνενδοιάστως ὅτι ὑπῆρχε ναῖσκος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Νικήτα, διότι εἰσέτι ὁρίζεται ἀρχαιοτάτη εἰκὼν τοῦ Ἁγίου τούτου, μετενεχθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐκ Καφᾶ συνοικισθέντων ὀλίγων Γότθων ἁμαξηλατῶν, ἐκ τῶν πέραν τοῦ Ἰστροῦ ποταμοῦ, κατ' ἀγνωστον ἐποχὴν, καὶ οἵτινες ἐσεβάζοντο τὸν ἅγιον, ἅτε καὶ τοῦτον ἐκεῖθεν ὀρμώμενον, ἀθλήσαντα δὲ ἐπὶ Ἀθαναρίχου, ἀρχοντος Γότθων, ἐν ἔτει 330, ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου.

Κατ' ἔτος, τῇ 15 Σεπτεμβρίου, τελεῖται αὐτόθι πανήγυρις, εἰς ἣν συνέρχονται πολλοί, ἰδίᾳ ἐκ τῶν πείριξ μεσογείων χωρίων, καὶ τότε γίνεται λιτανεία τῆς εἰκόνης, ἥτις καθ' ἅπαν τὸ ἔτος φυλάσσεται μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ ἐν τῷ παρὰ τὴν θάλασσαν οἰκίσκῳ τοῦ ἰχθυοσκοπείου.

Ἐντός τῆς συνοικίας Κεφεληκιοῦ καὶ εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα βημάτων ἀπὸ τῆς θαλάσσης, πρὸ τριακονταετίας, ἀνασκαπτομένου ἀσκόπως τοίχου τινός, εὐρέθη ἐντός πληνίου σωλῆνος μικρὰ εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου καὶ ὑπ' αὐτὴν σταγόνες πηγαίου ὕδατος, ὅπερ ἐφέρετο ὡς ἁγίασμα τοῦ ἐκ Θεσσαλονίκης μεγαλομάρτυρος. Καὶ ἡ μὲν εἰκὼν παρεβλήθη ὑπὸ τῆς οικογενείας, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἀνασκαφεὶς χώρας, τὸ δὲ ἐκ ταύτης μεῖναν κενὸν μετὰ τοῦ ἀναδρόντος, δίκην δακρύων, ὕδατος κατεχώσθη ἔκτοτε, οὐδ' ἐγένετο τοῦ λοιποῦ περὶ αὐτοῦ λόγος.

Ὑποθέτω ὅτι ἡ εἰκὼν ἐκεῖνη ἐτέθη ὑπὸ τινος ἀμπελοφύλακος κατασκηνούντος ἐκεῖ, καθόσον ἅπαντα ἐκεῖνη ἡ γῆνιν λωρὶς ἀπετέλει σειρὰν ἀμπέλων, ἐξ ὧν οἱ ὀλίγοι ἐκεῖ Βούλγαροι κάτοικοι ἐκαρποῦντο ὠραίας σταφυλὰς μέχρι πρὸ ἐξηκονταετίας φημιζόμενας, καθὰ ἐξ ἀκοῆς ἔχω.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΕΜΗΣ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗΣ.

Πάλιν νέαν ὀφθάνουσιν πνευματικὴν ὑπέστη ἡ Ἑλληνικὴ νεότης· πάλιν πάνυ δικαίως θρηνεῖ τὸ ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον τὴν ἀπώλειαν ἐνός τῶν διαπρεπεστάτων καθηγητῶν τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, τοῦ Θεοδώρου Ἀφεντούλη.

Ὁ Θεόδωρος Ἀφεντούλης, γεννηθεὶς ἐν Ζαγορά τῇ 13 Αὐγούστου 1824, ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν ἐν Μονάχῳ, Βιέννῃ καὶ Παρισίοις, ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῆς ἐν Μονάχῳ ἱατρικῆς σχολῆς τῷ 1846. Κατελθὼν εἰς Ἑλλάδα ἐγένετο ὑφηγητὴς τῷ 1848, τῷ δὲ 1852 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Γενικῆς καὶ Παθολογικῆς ἀνατομίας.

Τῷ 1857 ἀνετέθη αὐτῷ ἡ διδασκαλία τῆς Φαρμακολογίας, ἣν μέχρι ἐσχάτων μετὰ παραδειγματικοῦ ζήλου ἐδίδασκε. Πρὸ δέκα δ' ἔτων διωρίσθη καὶ προσωρινὸς καθηγητὴς τῆς Φυτολογίας, ἣν τακτικῶς ἐδίδασκε, προσελκύων πάντοτε ἀθρόους τοὺς φοιτητὰς εἰς τὰς παραδόσεις αὐτοῦ τὰς σοφίας.

Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου ἐξελέγη κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1887—88.

Ὁ ἀείμνηστος Θεόδωρος Ἀφεντούλης διεκρίθη πάντοτε ἐπὶ βαθείαις γνώσεσι καὶ αὐστηρᾷ κρίσει. Ἀκάματος, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, τῆς ἐπιστήμης θεράπων, ἐξέδοτο καὶ συγγράμματα πολλοῦ λόγου ἄξια, Γενικὴν καὶ Παθολογικὴν Ἀνατομίαν, τὴν Φαρμακολογίαν.

Οὐ μόνον δ' ὡς ἱατρός διέπρεπεν, ἀλλὰ καὶ ὡς ποιητὴς καὶ λόγιος ἐκδοὺς καὶ Φιλολογικὰ Πάρεργα εἰς τρεῖς τόμους.

Τοιοῦτος ἐν ἀτελεῖ σκιαγραφία ὁ ἀνὴρ, ὅστις πολλὰς παρέσχεν ὑπηρεσίας τῇ τε ἐπιστήμῃ καὶ τῷ ἔθνει, ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ὁποῦ ἄλλεπαλλήλους αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ συνεισνήνεκον εἰς φθοράς.

Φιλογενὴς εἰς ἄκρον, μετρίχιος, δίκαιος καὶ πρὸ πάντων εὐλκρινὴς, ἡγαπᾶτο παρὰ πάντων τῶν γνωρισάντων αὐτόν, ἰδίᾳ δὲ τῶν μαθητῶν του, οἵτινες ἐγκαταλιπόντες τὰ βάρη τοῦ Πανεπιστημίου ἀποκομίζουσιν ἐτι γλυκεῖαν ἀνάμνησιν τοῦ σεβαστοῦ αὐτῶν διδασκάλου, οὗ ἡ μνήμη ἀλυστος.

Κ. Κ., ἱατρός.